

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Ing. R. L.**, daňový poradce se sídlem D. 4, B., proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.8.2015, č.j. 64038/15/7500-20080-050378,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou adresovanou zdejšímu soudu domáhá zrušení rozhodnutí Generálního finančního ředitelství, odboru komunikace, ze dne 10.8.2015, č.j. 64038/15/7500-20080-050378, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno

rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 14.4.2010, č.j. 5672/10-1500-703157. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení i výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

I. Podstata věci

Dne 31.3.2010 podal žalobce Finančnímu ředitelství v Brně (dále jen „povinný subjekt“) žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), a to jmenovitě celého metodického materiálu nazvaného „Změny zákona o daních z příjmů pro poplatníky DPPO účinné od 1.1.2008 – materiál ke školením č.j. 16643-08-1200-702170 včetně příloh“ (dále jen „informace“).

Povinný subjekt vydal dne 14.4.2010 rozhodnutí č.j. 5672/10-1500-703157, kterým žádost žalobce částečně odmítl a v poskytnutých informacích začernil podstatnou část textu. V rozhodnutí uvedl, že se jedná o část týkající se metodicko-koordinačního charakteru, která neovlivňuje jiné subjekty než služebně podřízené.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 28.4.2010 odvolání, v němž se dožadoval poskytnutí výše specifikované informace v plném rozsahu. Ministerstvo financí České republiky (dále jen „MF ČR“) svým rozhodnutím ze dne 31.5.2010, č.j. 43/57879/2010-431, žalobcovo odvolání zamítlo.

Následně žalobce podal dne 24.7.2010 žalobu k Městskému soudu v Praze, který svým rozsudkem ze dne 31.3.2014, č.j. 9 A 163/2010-58, rozhodl tak, že zrušil rozhodnutí MF ČR i rozhodnutí povinného subjektu, a nařídil Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, aby ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku poskytl žalobci požadovanou informaci.

O kasační stížnosti podané MF ČR rozhodoval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24.4.2015, č.j. 8 As 108/2014-54. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgány správně podřadily požadovanou informaci pod pojem vnitřní pokyn ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, nicméně neodůvodnily, zda je v posuzovaném případě nutné odepřít poskytnutí informace. S ohledem na uvedené zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2014, č.j. 9 A 163/2010-58, a rozhodnutí MF ČR ze dne 31.5.2010, č.j. 43/57879/2010-431, a vrátil věc MF ČR k dalšímu řízení.

Na základě zákona č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky (dále jen „ZFČR“), účinného od 1.1.2013, došlo k nahrazení dosavadní soustavy územních finančních orgánů soustavou Finanční správy České republiky. Finanční ředitelství v Brně (povinný subjekt) bylo dle § 19 odst. 1 ZFČR zrušeno a jeho příslušnost přešla v souladu s § 20 ZFČR na Odvolací finanční ředitelství (žalovaný) v Brně. O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu znovu rozhodovalo Generální

finanční ředitelství (žalovaný), které je v souladu s § 4 odst. 1 ZFČR nejbližší nadřízeným orgánem.

Dne 10.8.2015 žalovaný svým rozhodnutím č.j. 64038/15/7500-20080-050378 zamítl odvolání žalobce ze dne 28.4.2010 proti rozhodnutí povinného subjektu. V odůvodnění uvedl, že důvodem neposkytnutí informace je zejména obava z mylné interpretace informací obsažených v metodické pomůcce veřejností, neboť požadovaný materiál nevyjadřuje názor povinného subjektu, ale jen několika jeho zaměstnanců, neboť se jedná o metodickou pomůcku vytvořenou pro školení zaměstnanců v oblasti novelizace dotčené právní úpravy.

Tento závěr nyní napadá žalobce podanou žalobou.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce předně namítá, že nesouhlasí se žalovaným v otázce výkladu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Uvádí, že žalovaný interpretuje uvedené ustanovení tak, že je na uvážení povinného subjektu, zda informace interního charakteru poskytne či nikoliv, přičemž v posuzovaném případě se povinný subjekt rozhodl předmětné informace neposkytnout. Žalobce je toho názoru, že zákon „umožnil (a současně tím i přikázal) žalovanému, aby při rozhodování užil správního uvážení, tj. aby zhodnotil, zda je omezení práva na informace v daném konkrétním případě legitimní“. Výkon správního uvážení přitom musí nalézt odraz v odůvodnění předmětného rozhodnutí, aby bylo možno přezkoumat, zda nedošlo k jeho zneužití či překročení zákonných mezí. Ačkoliv je tedy požadovaná informace vnitřním pokynem, nelze automaticky bez dalšího odepřít její poskytnutí.

Žalobce má za to, že v posuzovaném případě neexistuje legitimní důvod pro odepření požadované informace, neboť jejím zveřejněním nedojde k obcházení nastavených pravidel v dané oblasti a nebude zmařen cíl, k němuž byla pravidla vytvořena.

Skutečnosti, jimiž žalovaný odepření informace obhazuje, dle názoru žalobce neobstojí v konfrontaci s obsahem požadovaného dokumentu. Na podporu svého tvrzení odkazuje na stručný popis obsahu předmětného dokumentu uvedený v bodě 21 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.4.2015, č.j. 8 As 108/2014-54. Žalobce k tomu dodává, že zveřejněním požadované informace dojde ve své podstatě ke zpřístupnění informací, které jsou „beztak veřejně přístupné a které by byl schopen sestavit každý profesionál v oblasti práva zabývající se daňovou problematikou“.

S ohledem na výše uvedené navrhuje žalobce napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí povinného subjektu zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku setrval žalobce po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí argumentace žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí, vypořádává se žalobními námitkami a v podrobnostech odkazuje především na argumenty uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalobu navrhuje jako nedůvodnou zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s.

Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Předmětem sporu v nyní projednávané věci je posouzení naplnění podmínek pro odepření poskytnutí části požadované informace na základě § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, s odkazem na její interní charakter, resp. skutečnost, že se jedná o informaci vztahující se výlučně k vnitřní pokynům povinného subjektu. Jako stěžejní se tak jeví zodpovězení otázky, zda se žalovaný v rámci odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně vypořádal s argumenty pro odepření části požadované informace, jak mu bylo uloženo shora specifikovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

Podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu.

Podle § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím provede povinný subjekt všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.

Podle § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím lze proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti podat odvolání. Podle odst. 4 téhož ustanovení při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí

žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

K otázce interní povahy zneprístupněné (začerněné) části informace se již vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku vztahujícím se k projednávané věci ze dne 24.4.2015, č.j. 8 As 108/2014 – 57, v němž ohledně metodického materiálu DPPO konstatoval, že *„materiál byl zpracován jako podrobná příručka ke změnám v oblasti daní z příjmů právnických osob k datu 1. 1. 2008. Jedná se o didaktický popis platné právní úpravy doplněný o názorné příklady, který ale neobsahuje závazný výklad jdoucí nad rámec doslovného znění dotčených ustanovení. Nestanoví postup správních orgánů při aplikaci předmětných ustanovení, který by nebyl seznatelný z textu zákona“*. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že správní orgány správně podřadily tuto část informace pod pojem vnitřní pokyn ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, s čímž se zdejší soud plně ztotožňuje.

Za této situace lze přistoupit k samotnému přezkoumání odůvodnění rozhodnutí o odepření části informace žalobci. V posuzované věci proti sobě stojí ústavně zaručené právo na informace promítnuté v právu občanů být informován o činnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy (čl. 17 odst. 5 Listiny) a jeden z legálních limitů poskytování těchto informací. V takovém případě je vždy nezbytné posoudit konkurující si okolnosti s ohledem na konkrétně zjištěný skutkový stav a případné omezení jednoho řádně odůvodnit z hlediska proporcionality.

Z textu napadeného rozhodnutí vyplývá, že důvodem pro odepření poskytnutí části informace byla zejména obava z mylné interpretace informací obsažených v metodické pomůcce veřejnosti, jakožto výkladu dotčené právní normy. Vzhledem ke skutečnosti, že metodická pomůcka byla vytvořena pouze pro vnitřní potřeby povinného subjektu (za účelem proškolení zaměstnanců finančních úřadů v oblasti novelizace dotčené právní úpravy), nebyla nikdy určena potřebám veřejnosti. Jedná se tedy pouze o pomůcku, nikoliv závazný pokyn. Na straně 4 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že *„pokud bude tento metodický materiál poskytnut žadateli a poté řádně zveřejněn na úřední desce povinného subjektu, veřejnost by mohla dospět k závěru, že se jedná o stanovisko povinného subjektu, které je závazné pro příslušné úřední osoby, ačkoli tento dokument měl sloužit toliko ke studijním účelům a byl tak i koncipován“*.

Takové odůvodnění považuje zdejší soud nejen za dostatečné a přezkoumatelné, ale i za souladné se zákonem. Souhlasí totiž se žalovaným, že důraz na správnou interpretaci zákona (resp. eliminace možnosti interpretace mylné) v tomto případě nepochybně stojí nad zájmem žalobce. Metodický materiál, který žalobce požadoval, byl totiž určen pro školení pracovníků finančních úřadů v tehdejší působnosti povinného subjektu ve věci novelizace zákona o daních z příjmů, k níž došlo v roce

2008. Takový materiál pak jistě může vyznít jinak, je-li jeho obsah prezentován při školení (kdy jsou k němu poskytnuty ještě další doplňkové informace a tedy některé informace v něm uvedené jsou korigovány či modifikovány), a jinak, je-li poskytnut bez dalšího (tj. bez příslušného školení, k němuž se vztahuje). Tento materiál přitom neobsahuje stanovisko povinného subjektu k výkladu předmětné novely, ale toliko názory některých jeho pracovníků, kteří předmětný materiál připravili pro interní školení svých kolegů. Rovněž nelze pominout, že se jednalo o materiál z roku 2008 a že závěry v něm obsažené mohly být již překonány.

Soud se tedy ztotožňuje se žalovaným, že je v obecném zájmu, aby nebyly zveřejňovány materiály, které by mohly způsobit v řadách veřejnosti jakékoli nejasnosti či dokonce zmatení. Jak vyplynulo ze shora uvedeného, žalobcem požadovaná informace je přitom právě takovým interním materiálem, který by mohl veřejnost zmást. Povinný subjekt tedy postupoval v souladu se zákonem (§ 11 odst. 1 písm. a/ zákona o svobodném přístupu k informacím), pokud jeho poskytnutí omezil.

Odkaz žalobce na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 14.4.2009 ve věci Társaság a Szabadságjogokért v. Hungary považuje soud za nepřipadný, neboť ten se týkal skutkově i právně odlišné situace, a to poskytnutí kopie ústavní stížnosti podané poslancem.

V. Závěr

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným. Nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou další vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti.

Soud tedy rozhodl, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci nebyl úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. K tomu je třeba odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31.3.2015, č.j. 7 Afs 11/2014-47, dostupné na www.nssoud.cz, kde je mj. konstatováno, že náklady spojené se mzdami, jakož i hotové výdaje žalovaného jsou jeho běžnou úřední činností.

Požadoval-li úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení ve výši odpovídající režijnímu paušálu podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, pak

podle zdejšího soudu by taková náhrada mohla být přiznána (advokátem nezastoupenému) žalovanému výlučně za situace, pokud by mu byla přiznána v případě, že by v řízení advokátem zastoupen byl. Pokud by však byl žalovaný v řízení zastoupen advokátem, žádnou náhradu by mu zdejší soud nepřiznal, a to i kdyby byl žalovaný procesně úspěšný, neboť k odborné obhajobě závěrů, k nimž správní (a tedy i daňový) orgán dospěl a jež se materializovaly v napadeném rozhodnutí, by při soudním přezkumu takového rozhodnutí měl být způsobilý především tento orgán sám. Žalovanému tak nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. dubna 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu